Akt

Meković, Marin

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, The Academy of Arts Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:134:977455

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**



Repository / Repozitorij:

Repository of the Academy of Arts in Osijek







SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
UMJETNIČKA AKADEMIJA U OSIJEKU

ODSJEK ZA LIKOVNU UMJETNOST
STUDIJ LIKOVNE KULTURE

MARIN MEKOVIĆ

AKT

ZAVRŠNI RAD

Mentor:
Doc. art. Hrvoje Duvnjak

Osijek, 2016.

SADRŽAJ

UVOD.....3

Akt.....4
Povijest akta.....4
Povezivanje akta sa karakterom umjetnika.....5
Ugljen kao crtačka tehnika.....6
Analiza rada.....7
Predložak za rad.....8

ZAKLJUČAK.....9

LITERATURA.....10

UVOD

Crtež "Akt" prikazuje muškarca I ženu u sjedećoj pozi.Za rad je bitno prikazivanje dvije osobe u ulozi oslonca,stabilnosti jedno drugome.
Akt je nešto što u umjetnosti ne zastarjeva,njegov način prikazivanja mjenjao se kroz povijest i do danas je ostao čest motiv prikazivanja.
Crtež je poslužio kao bilježenje trenutka i atmosfere koja je obuhvaćena tijekom perioda crtanja motiva.Atmosferu čine intiman trenutak povezanosti između dvije osobe i dojam stabilnosti i sigurnosti koji si pružaju.
Motiv nagog ljudskog tijela je prikaz stila i načina života pojedine osobe, kao i fizičko i psihičko stanje,koje rezultira promjenama na ljudskom tijelu.

AKT

Akt je ljudsko tijelo nacrtano ,naslikano ili modelirano bez kostima.Ljudsko tijelo svojom konstitucijom privlači umjetnika.Živost njegovih crta,boje i oblika rijetko se može naći na bilo kojem drugom predmetu ili organizmu.Ljudsko tijelo je isto tako bogato simetrijom,proporcijom i ritmom.Zato nije čudo da se akt pojavio među prvim motivima u povijesti likovnih umjetnosti.Akt se zadržao do danas i nema većeg slikari ni kipara kojem nije poslužio da preko njega izrazi nešto za što mu drugi motivi nebi poslužili.

Povijest akta

Je zapravo povijest odnosa čovjeka prema čovjeku ili točnije,odnos čovjeka prema samom sebi,prema osnovnom mediju svog života-tijelu.
Ljudsko tijelo prvi je motiv u dječjim pokušajima crtanja.Ono je također prvi motiv likovnih početaka u djetinjstvu čovječanstva.Dokumenti najstarijih slikara i kipara vezani su za prikaz ljudskog tijela.Akt je kao motiv dokument o shvaćanju smisla života koji se o ljudskom tijelu osobito bogato očituje.Gledajući motiv ljudskog tijela u djelima srednjovjekovnih slikara i kipara,u podređenosti fizičkog elementa čovjeka psihičkom,vidimo opći društveni profil tog razdoblja.Aktovi renesansnih majstora naročito kipara,svojim usklađivanjem psihičkog i fizičkog dokumentiraju o ideji života kao lijepe proporcije koju su naslijedili od grka i rimljana.Aktovi baroka svjedoče rastrganosti čovijeka između krajnje fizike i psihe.U aktovima slikara rokokoa ogledava se filozofija užitka u lijepoj materiji.Gledajući likove ženskog tijela urezaneu kamen ili bjelokost,naslikane na stijeni špilje,na zidovima egipatskih i etruščanskih grobnica, na grčkim vazama, rimskim ogledalima,srednjovjekovnim minijaturama, renesansnim drvenim pločama, baroknim platnima, rokoko-pastelima, one koje stoje na slikama i u kipovima suvremenih majstora palete ili dlijeta shvaćamo da je akt kao motiv dokumet o umjetnikovom psihičkom i fizičkom odnosu prema svom i tuđem tijelu.

Povezivanje akta sa karakterom umjetnika

[1]Povezanost motiva akta s karakterom umjetnika bilo je nužno naglasiti da se akt sagleda u pravom smislu.Bez takvog sagledavanja motiv akta postaje nemoralna ilustracija .Motiv akta pravilno je shvaćen jedino kada se u njemu vidi izraz umjetnika koji ga je crtao i modelirao i profil razdoblja u kojoj je umjetnik živio.Tek tada možemo spoznati istinu da su pojedini izabrali akt kao motiv,da u njemu nađu inspiraciju za one elemente likovnog teksta u kojemu su specijalisti.Samo zato se moglo dogoditi da je Botticelli crtao akt što je bio talent crte,Matisse jer je bio specijalist plohe,Rembrandt jer je bio specijalist chiaroscura,a Rodin je modelirao akt jer je bio majstor sjene i svjetla u kiparstvu.

Akt je pokrenuo Rubensov talent za ritmom,a Poussinov za proporciju.Pojavom slobodnijih ideja o ljudskom tijelu i njegovoj ulozi u životu čovijeka,u modernoj umjetnosti se motiv akta formirao do širokih razmjera.Pojedini slikari i kipari posvetili su se tom motivu većim djelom svog stvaranja.To je bio slučaj s kiparima Maillolom i Bourdelleom od kojih je prvi izraziti majstor modelacije ženskog,a drugi muškog tijela.

[1] Matko Peić,(1979), Pristup likovnom dijelu, Školska knjiga,Zagreb. 197

Ugljen kao crtačka tehnika

Izbor i upotreba materijala za rad bitni su za sami stvaralački proces.Odabirujući određeni materijal umjetnik čini prvi korak pri ostvarenju svoje vizije.Izražavajući se u njemu,pokazuje svoju osjetljivost prema svojstvima tog materijala.Vrsta materijala direktno utječu na formalne karakteristike djela.
kao vrsta je crna ili crno-smeđa sedimentna stijena sa sadržajem ugljika,pomiješanog s malim količinama sumpornih i dušikovih spojeva.Jedan je od najstarijih instrumenata za crtanje.Njegov je potez širok i mekan,pa i maglen.Star je koliko je staro ljudsko poznavanje vatre.[2]Ostatcima sagorijelog drveta pretpovijesni crtači su crtali životinje i ljudske likove na stijenama špilja. Široku primjenu ima i u renesansi,nekoliko umjetničkih djela je preživjelo zahvaljujući česticama ugljena koje su onemogućavale ljuštenje slike.Slike rađene ugljenom datiraju još od 23.000 godina prije Krista.Od tada mnoge kulture koriste ugljen za umjetnost,kamuflažu ,obrede.Stanovništvo iz Azije,Australije i Pacifičkog Otočja prakticiraju oslikavanje tijela ugljenom uključujući:rođenje djeteta,vjenčanja,duhovnih rituala,lova,rata i nadgrobnim obredima.Ugljen se razlikuje od olovke po tome što je mekši i što ostavlja prašan,maglen trag koji daje posebnu mekoću,toplinu i nježnost toj crti,a i crtežu.Prašina je sastavni dio crteža.Lako se sjenča,crtež izgleda na kraju kao da gledamo kroz maglu,linija treperi u toj prašini bila ona uža,šira ili veća.Može varirati od linja koje su jako svjetle do intezivno crnih ,linije se lako skidaju i razmazuju u stanju su ostaviti mrlje ovisno o želji umjetnika.Može se primjeniti na skoro svako podlogu od glatkih do vrlo grubih.Sredstva za fiksiranje su česta u radu s ugljenom kako bi rad ostao fiksiran i onemogućili razmazivanje i brisanje linija.

[2] Matko Peić,(1979), Pristup likovnom dijelu, Školska knjiga,Zagreb. 23-24

ANALIZA RADA "Akt"

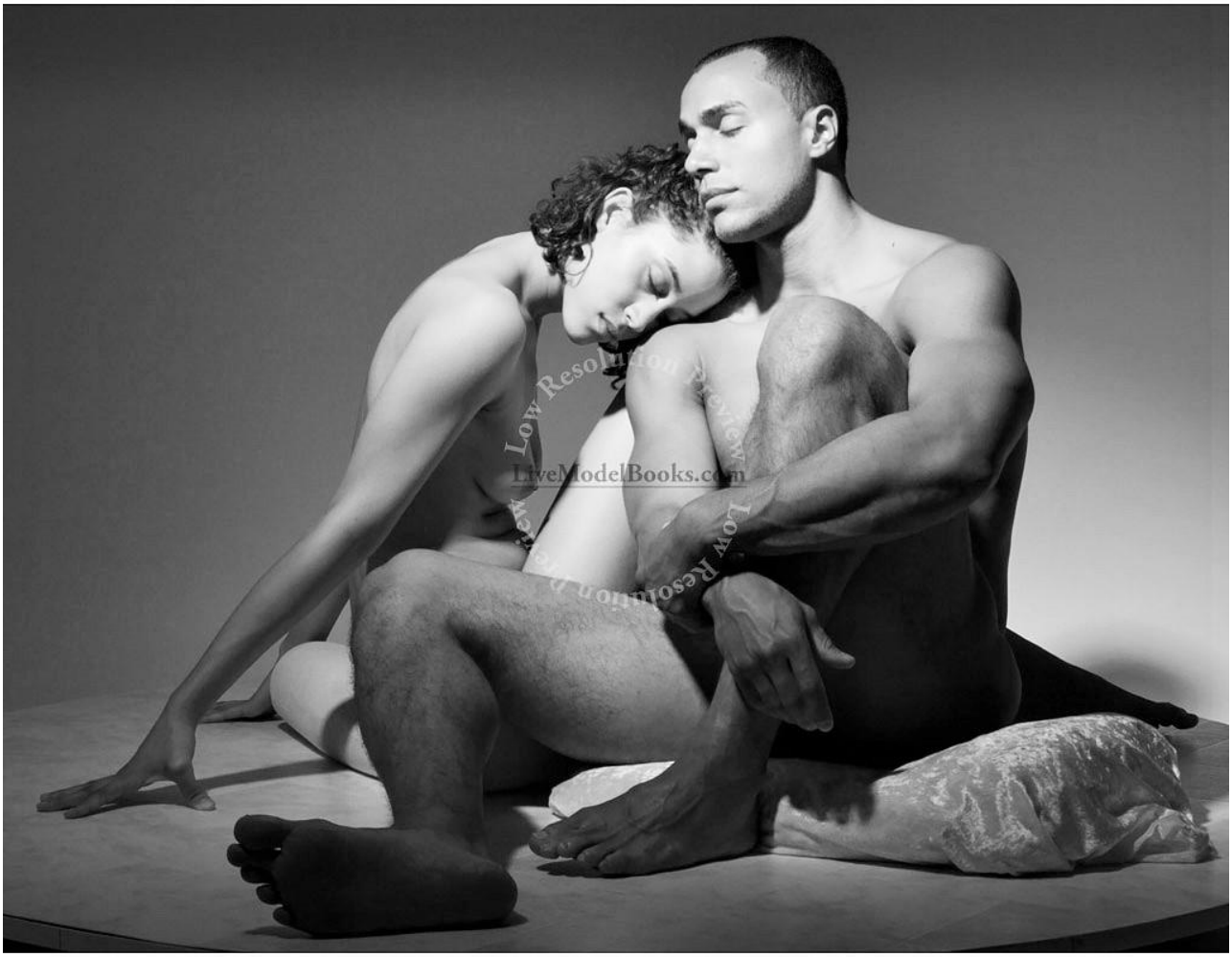
Marin Meković, "Akt" 2016.

Ugljen na papiru

100x70

Slika prikazuje figurativni prikaz muškarca i žene u sjedećoj pozi naslonjenih jedno na drugo,u kojoj si pružaju potporu i stabilnost.
Kao izvor gledanja sam koristio predložak,a za postavljanje rada sam se poslužio mrežom kvadrata,radi lakšeg snalaženja i preciznijeg postavljanja rada.
Kompozicija je piramidalna,koju dodatno naglašava kosa linija koju čini položaj ruke ženske osobe.Glavni motiv muškarac i žena, postavljeni su u središtu slike i na njima je prisutno najviše svjetlosti,dok je pozadina tamna,nedefinirana i apstraktna,ciljem izdvajanja glavnog motiva u prvi plan čime se dobija dojam dubine i usmjeravanju pogleda gledatelja prema središtu,temi slike.
Ono što slika prikazuje je miran i intiman trenutak između dvije osobe i dojam međusobne povezanosti i sigurnosti koji si pružaju.Svjetlo i sjene su građena linijom koje prate formu oblika i teksturu,zbog dobivanja dojma volumena i plastičnosti.Zbog prašnjavog svojstva ugljena linije su karakteristične i na mjestima sjena stapaju se u plohe.Gledajući rad izbliza postaje apstraktan i nedefiniran zbog načina građenja crteža, dok iz normalnog kuta gledanja možemo iščitati forme i oblike.

Predložak za rad



Copyright (c) Maureen and Douglas Johnson. All rights reserved.

ZAKLJUČAK

Način prikazivanja akta mjenjao se kroz povijest i do danas je ostao čest motiv i izvor inspiracije mnogim umjetnicima. Motiv akta pravilno je shvaćen jedino kada se u njemu vidi izraz umjetnika koji ga je napravio.Odabir ove teme je i prikaz stila života pojedine osobe koje rezultiraju promjenama na ljudskom tijelu.Prikaz ljudskog tijela je bogato simetrijom, proporcijom i ritmom.Zato nije čudo da se akt pojavio među prvim motivima u povijesti likovnih umjetnosti.Stvarajući djelo linijom, koja u prirodi ne postoji,vjerojatno je najstarije izražajno sredstvo umjetnosti.Stvorena je da olakša bilježenje forme,jer se pomoču linije može najsažetije prikazati karakter i kvaliteta oblika.Ona je ujedno najekonomičnije i najjednostavnije sredstvo za bilježenje trenutka.Linije čine kostur od kojega zavisi čitava slika te svojim položajem u odnosu prema ostalim linijama sugerira volumen i prostor.Akt kao izabrana tema me ispirirala zbog anatomije i ljepote ljudskog tijela,kao i mnoge umjetnike kroz povijest.

LITERATURA

- Matko Peić (1979), Pristup likovnom djelu, Školska knjiga,Zagreb, 23-26, 111-114,120-123

- Dragutin Šela (1996), Crtanje, pismo, boje i djelovanje boja, Repro pre press d.o.o Zagreb, 15-16, 19-32

- Enciklopedija likovnih umjetnosti, izdanje i naklada leksikografskog zavoda FNRJ, grafički zavod Hrvatske, Zagreb, svezak 1

- Enciklopedija likovnih umjetnosti, izdanje i naklada leksikografskog zavoda FNRJ, grafički zavod Hrvatske, Zagreb, svezak 3

- dr. Jadranka Damjanov 1989, Likovna umjetnost, Školska knjiga, Zagreb, 4-17

- http://www.livemodelbooks.com/